

TDC A/S
Nørregade 21
0900 København C

Udkast

Afgørelse om fastsættelse af maksimale samtrafikpriser efter LRAIC-metoden for 2005

IT- og Telestyrelsen fastsatte ved afgørelse af 19. december 2003 maksimale priser efter LRAIC-metoden gældende for 2004.

I medfør af § 7, stk. 1-2, i lov nr. 450 af 10. juni 2003 om ændring af lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet med flere love, er de nærmere regler for IT- og Telestyrelsens fastsættelse af maksimale priser efter LRAIC-metoden for 2004 fastsat i bekendtgørelse nr. 930 af 19. november 2002 om samtrafik m.v. (samtrafikbekendtgørelsen) samt bekendtgørelse nr. 988 af 6. december 2002 om indhold og anvendelse af LRAIC-prisfastsættelsesmetoden (LRAIC-bekendtgørelsen).

Det fremgår af § 14, stk. 5, i samtrafikbekendtgørelsen, at IT- og Telestyrelsen fastsætter priser efter LRAIC-prisfastsættelsesmetoden for et år ad gangen.

I overensstemmelse med § 14, stk. 4, i samtrafikbekendtgørelsen træffes IT- og Telestyrelsens afgørelse for 2005 med udgangspunkt i det omkostningsgrundlag, der er fastlagt i medfør af § 15 i samtrafikbekendtgørelsen med foretagne opdateringer som forudsat i § 3, stk. 1, i LRAIC-bekendtgørelsen.

Omkostningsgrundlaget offentliggøres på IT- og Telestyrelsens hjemmeside www.itst.dk på internettet på tidspunktet for nærværende afgørelse, jf. LRAIC-bekendtgørelsens § 1, stk. 2 og kongelig anordning af 20. november 2002 om, at detailindholdet i LRAIC-prisfastsættelsesmetoden ikke indføres i Lovtidende.

De foretagne ændringer i omkostningsgrundlaget som forudsat i § 3, stk. 1, i LRAIC-bekendtgørelsen omfatter en opdatering af udstyrspriser, lønomkostninger samt afsatte mængder og prognoser i LRAIC-modellen.

IT- og Telestyrelsen skal endvidere ud fra en vurdering af mulighederne for adgang til alternativ access-infrastruktur årligt fastsætte længden af den "trappetige", som bestemmer, hvornår prisen for leje af ubestykkede

x. december 2004

IT- og Telestyrelsen

Holsteinsgade 63

2100 København Ø

Telefon 3545 0000

Telefax 3545 0010

E-post itst@itst.dk

Netsted www.itst.dk

CVR-nr. 2676 9388

Sagsbehandler

Rune Moesgaard

Telefon 35450303

Telefax 35450020

E-post rm@itst.dk

Sagsnr. 229-67.

infrastrukturstrækninger og andre net-elementer i abonnentnetten fuldt ud skal udgøre en pris fastlagt efter LRAIC-omkostningsgrundlaget, jf. § 2, stk. 5, i LRAIC-bekendtgørelsen.

De af denne afgørelse omfattede samtrafikprodukter og delelementer heraf er angivet i LRAIC-bekendtgørelsens bilag 1 og 2.

IT- og Telestyrelsen vil nedenfor gennemgå processen og de vurderinger, der ligger til grund for styrelsens opdatering af LRAIC-modellens omkostningsgrundlag.

Opdatering af omkostningsgrundlag

Udstyrspriser

Opdateringen af udstyrspriserne foretages som en fremskrivning på baggrund af den forudsatte prisudvikling for de enkelte udstyrstyper, jf. § 3, stk. 2, og bilag 9 i LRAIC-bekendtgørelsen.¹

Lønoms-kostninger

Opdateringen af lønomkostninger til teknikere, administrative medarbejdere og akademiske medarbejdere foretages som en fremskrivning ved anvendelse af den årlige procentvise stigning i Danmarks Statistiks lønindeks for den private sektor, jf. § 3, stk. 3, i LRAIC-bekendtgørelsen.

De senest tilgængelige oplysninger fra Danmarks Statistiks lønindeks for den private sektor viser en årstigning fra 3. kvartal 2003 til 3. kvartal 2004 på 2,9 pct.

IT- og Telestyrelsen har på grundlag heraf opdateret lønomkostningerne ekskl. mark-up for de tre personaletyper, som indgår i hybridmodellen.²

Afsatte mængder og prognoser

Opdateringen af de afsatte mængder og prognoser foretages for de enkelte tjenester, som er omfattet af LRAIC-omkostningsgrundlaget, på baggrund af IT- og Telestyrelsens vurdering af oplysninger indhentet herom fra TDC, jf. § 3, stk. 4, og § 4 i LRAIC-bekendtgørelsen.

TDC indsendte den 4. oktober 2004 oplysninger vedrørende faktiske og estimerede afsatte mængder for de enkelte tjenester, jf. § 4 i LRAIC-bekendtgørelsen.

De indsendte oplysninger gav IT- og Telestyrelsen anledning til at stille en række

¹ Opdateringen er i den eksisterende LRAIC-model konkret foretaget ved i arket "model input" i konsolideringsmodellen at ændre celle J626 fra 2003 til 2004.

² Opdateringen er i den eksisterende LRAIC-model konkret foretaget ved at gange cellerne J647-J649 i arket "model input" i konsolideringsmodellen med en faktor 1,029.

opklarende spørgsmål vedrørende opgørelsen af de afsatte mængder for kapacitetsafhængige tjenester.

TDC indsendte på baggrund heraf den 26. oktober 2004 en revideret opgørelse vedrørende faktiske og estimerede afsatte mængder for de kapacitetsafhængige tjenester, hvor der bl.a. var indregnet internt anvendte linier i TDC.

IT- og Telestyrelsen udsendte den 3. november 2004 styrelsens foreløbige estimater for trafikmængder for 2004 i høring.

IT- og Telestyrelsen har ved breve af 15. november 2004 og 17. november 2004 modtaget høringssvar fra hhv. TDC og LRAIC-arbejdsgruppen (Tele2, Telia, Tiscali og Cybercity). LRAIC-arbejdsgruppen har endvidere ved E-mail af 25. november 2004 indsendt yderligere talmæssig uddybning af høringssvaret af 17. november 2004.

IT- og Telestyrelsen

Side 3

LRAIC-arbejdsgruppens høringssvar af 17. november 2004 indeholdt foruden bemærkninger til styrelsens foreløbige vurdering af de opdaterede mængder og prognoser endvidere bemærkninger af mere generel karakter.

LRAIC-arbejdsgruppen anfører således, at det af lovgrundlaget for anvendelse af LRAIC-modellen fremgår, at de involverede parter i forbindelse med IT- og Telestyrelsens årlige fastsættelse af maksimal priser beregnet efter LRAIC-metoden kan anmode IT- og Telestyrelsen om at vurdere, hvorvidt der skal foretages en ændring af LRAIC-modellen, uanset at der ikke er gået 3 år siden den seneste ændring.

LRAIC-arbejdsgruppen finder, at den korte høringsfrist ikke har givet mulighed for en bredere kommentering af behovet for ændring af modellen udover den årlige opdatering. Arbejdsgruppen peger i den forbindelse konkret på de i LRAIC-modellen forudsatte prisudviklinger for udstyrspriser, den årlige forrentning af aktiver samt prisen for fast operatørvalg.

IT- og Telestyrelsen bemærker, at LRAIC-arbejdsgruppens mere generelle bemærkninger vedrører forhold, der omhandler ændringer af LRAIC-modellen, og som således ikke er automatisk omfattet af den årlige opdatering af LRAIC-modellen, jf. § 3, stk. 1, i LRAIC-bekendtgørelsen.

Som anført af LRAIC-arbejdsgruppen fremgår det af samtrafikbekendtgørelsens § 14, stk. 6, at IT- og Telestyrelsen hvert tredje år (første gang 2005) vurderer, hvorvidt der er behov for at foretage ændringer i LRAIC-modellen. Uanset dette kan de involverede parter i forbindelse med IT- og Telestyrelsens årlige fastsættelse af LRAIC-priser anmode styrelsen om at vurdere, hvorvidt der skal foretages ændringer i LRAIC-modellen.

IT- og Telestyrelsen har imidlertid ikke i forbindelse med nærværende opdatering af modellen modtaget en anmodning fra parterne om at vurdere, hvorvidt der er grundlag for at foretage ændringer i LRAIC-modellen.

TDC's høringssvar af 15. november 2004 indeholdte alene bemærkninger til styrelsens foreløbige vurdering af de opdaterede mængder og prognoser for trafikudviklingen.

IT- og Telestyrelsen vil nedenfor gennemgå TDC's og LRAIC-arbejdsgruppens konkrete bemærkninger til styrelsens foreløbige vurdering af de opdaterede mængder og prognoser for hhv. det overordnede net og kapacitetsafhængige tjenester.

Trafikmængder i det overordnede net

Den i § 3, stk. 1, i LRAIC-bekendtgørelsen forudsatte opdatering af LRAIC-omkostningsgrundlaget indebærer, at de estimerede trafikmængder i det overordnede net for 2003, som indgik i styrelsens LRAIC-afgørelse af 19. december 2003, erstattes med nye estimater for 2004.

IT- og Telestyrelsen

Side 4

IT- og Telestyrelsens foreløbige estimater for 2004 for trafikmængder i det overordnede net blev som omtalt ovenfor sendt i høring i branchen den 3. november 2004.

LRAIC-arbejdsgruppen har anført, at IT- og Telestyrelsens foreløbige estimater indikerer en overvurdering af det fremadrettede fald i trafikmængder m.v.

LRAIC-arbejdsgruppen anfører til støtte herfor, at

- det estimerede fald for trafiktypen "Nationale kald" i 2004 i forhold til 2003 (17,5 pct. på minutter og 17,0 pct. på antal opkald) er for drastisk og afviger fra oplysningerne i TDC's kvartalsrapport for 3. kvartal 2004. Arbejdsgruppen baserer dette på, at det af TDC's kvartalsstatistik for indenlandsk trafik fremgår, at det samlede antal fastnetminutter for detailsalg kun faldt med 11,6 pct. fra 3. kvartal 2003 til 3. kvartal 2004. Tilsvarende var faldet for de 3 første kvartaler fra 2003 til 2004 på 11,8 pct.
- Sonofon, Tele2 og Telia, jf. IT- og Telestyrelsens seneste halvårsstatistik (1. halvår 2004), har haft et fald i indenlandsk trafik på mindre end 5 pct. pr. selskab.
- tendensen for faldet i trafikminutter efter arbejdsgruppens opfattelse har toppet. Dette skyldes, at hovedparten af de oprindelige dial-up internetforbindelser er blevet udskiftet med flatratebaserede internettjenester, hvorfor faldet indenfor denne kategori må forventes at være begrænset.
- antallet af potentielle modtagere af telefonopkald er steget markant over den seneste overrække. F.eks. er antallet af mobilabonnementer mere end fordoblet over de seneste 5 år, hvilket har medført en væsentlig stigning i antallet af trafikminutter fra hhv. fastnet til mobil og mobil til fastnet. LRAIC-arbejdsgruppen forventer, at denne udvikling vil fortsætte de kommende år.

LRAIC-arbejdsgruppen finder på denne baggrund, at IT- og Telestyrelsens estimerede fald for den samlede trafikmængde på 6,9 pct. er unaturligt højt, og anfører, at det efter arbejdsgruppens opfattelse burde ligge på ca. 4,7 pct.

IT- og Telestyrelsen skal hertil bemærke, at styrelsens trafik-estimat for hele 2004 tager udgangspunkt i de faktiske trafiktal for 1. halvår 2004.

Som det fremgår af tabel 1 nedenfor var det faktiske samlede trafikfald fra 1. halvår 2003 til 1. halvår 2004 på 9,3 pct. og 8,8 pct. på hhv. minutter og opkald. For trafiktypen "Nationale kald" var der tilsvarende et faktisk trafikfald på 18,2 pct. og 18,5 pct. for hhv. minutter og opkald.

I IT- og Telestyrelsen foreløbige trafik-estimat for 2. halvår 2004 har styrelsen som udgangspunkt antaget, at den faktiske procentvise udvikling fra 1. halvår 2003 til 1. halvår 2004 vil fortsætte i andet halvår af 2004. I tilknytning hertil har styrelsen dog også vurderet om den historiske udvikling i øvrigt og/eller TDC's forventninger kunne give anledning til en revision af dette udgangspunkt. I relation til LRAIC-arbejdsgruppens bemærkninger vedrørende fastnettrafik til og fra mobilnet betyder dette også, at der i styrelsens estimater allerede er taget højde for den seneste udvikling.

IT- og Telestyrelsen
Side 5

IT- og Telestyrelsen har på baggrund af LRAIC-arbejdsgruppens bemærkninger anmodet TDC om nærmere at redegøre for baggrunden for forskellene i opgørelsen af faldet i detailminutter i TDC's kvartalsrapport fra 3. kvartal 2004 og opgørelsen af faldet i "Nationale kald".

TDC har hertil oplyst, at TDC's kvartalsrapport og selskabets indberetning til LRAIC-modellen er baseret på samme statistikgrundlag. Grunden til, at der er væsentlige forskelle på de rapporterede fald, er, at der ikke indgår de samme trafiktyper i de to opgørelser.

Tallet for "Nationale kald" indeholder således i modsætning til kvartalsopgørelsen dial-up internettrafik. TDC har i lighed med LRAIC-arbejdsgruppen oplyst, at denne trafiktype udviser store volumenfald. Endvidere er trafiktyperne "Duét til fastnet", "IN basic", "IN andre", "Fastnet til mobil", "Duét til mobil", "International ud" og "Mobil til international" indeholdt i kvartalsopgørelsen, men ikke i "Nationale kald".

Samlet er det derfor IT- og Telestyrelsens vurdering, at TDC's kvartalsrapport ikke giver grundlag for at konkludere, at IT- og Telestyrelsens estimerede fald på "Nationale kald" skulle være overvurderet.

LRAIC-arbejdsgruppens bemærkninger til sammenhængen med IT- og Telestyrelsens telestatistik antager styrelsen vedrører udviklingen i indenlandsk trafik i tabel 7 på side 12 i styrelsens seneste halvårsstatistik for 1. halvår 2004.

Styrelsen bemærker, at denne tabel viser udviklingen i afgående trafik fordelt på selskaber. Afgående trafik er efter styrelsens opfattelse ikke identisk med det trafikgrundlag, der indgår i LRAIC-modellen og et fald i afgående trafik kan derfor efter IT- og Telestyrelsens vurdering ikke tages som udtryk for, at prognoserne overvurderer trafikfaldet.

Samlet set er det IT- og Telestyrelsens vurdering, at LRAIC-arbejdsgruppens bemærkninger ikke giver anledning til at ændre styrelsens estimater for trafikmængderne. IT- og Telestyrelsen er enig med arbejdsgruppen i, at en væsentlig del af faldet i trafikmængderne de seneste år skyldes et fald i dial-up internettrafikken. Dette ændrer dog ikke på, at der i de historiske faktiske trafiktal - inklusiv TDC's kvartalsrapport for 3. kvartal 2004 - ikke er noget tegn på, at en markant opbremsning i trafikfaldet vil finde sted i 4. kvartal 2004.

TDC har til IT- og Telestyrelsens foreløbige estimater i høringssvar af 15. november 2004 anført, at tallene afviger markant fra TDC's indsendte tal, og at styrelsens forventning om et fald i den samlede trafikmængde i hele 2004 på 6,9 pct. og 6 pct. for hhv. trafikminutter og opkald ikke er understøttet af den historiske udvikling.

TDC har i den forbindelse henvist til udviklingen i de samlede trafikmængder, som gengivet nedenfor i tabel 1.

IT- og Telestyrelsen
Side 6

Tabel 1. Udviklingen i de samlede trafikmængder

	mio. min.	mio. opkald	årlig ændring (%)	
			min.	opkald
2. halvår 2002	12.643	3.468	-	-
1. halvår 2003	12.394	3.480	-	-
2. halvår 2003	11.594	3.221	-8,3	-7,1
1. halvår 2004	11.240	3.175	-9,3	-8,8
2. halvår 2004 (ITST –estimat af 3. nov. 2004)	11.085	3.120	-4,4	-3,1

TDC finder ikke belæg for at antage, at den faldende tendens for trafikken vil flade ud i 2. halvår 2004, som antaget af IT- og Telestyrelsen.

TDC er i forbindelse med høringen dog blevet opmærksom på, at selskabets ved brev af 4. oktober 2004 indsendte estimat for udviklingen i 2. halvår 2004 kunne have været udregnet mere præcist for de enkelte trafiktyper. Selskabet har derfor indsendt et nyt estimat for trafikmængderne i 2004.

Estimatet er beregnet ved for hver trafiktype at fremskrive den faktiske udvikling fra 1. halvår 2003 til 1. halvår 2004 til hele 2004. Dvs. estimatet for 2004 er fremkommet som summen af de faktiske trafikmængder i 1. halvår 2004 og væksten fra 1. halvår 2003 til 1. halvår 2004 multipliceret med de faktiske trafikmængder for 2. halvår 2003.

TDC stiller på baggrund af dette nye estimat særligt spørgsmålstegn ved, hvorfor IT- og Telestyrelsen i sit foreløbige estimat forventer lige så meget trafik for "Samtrafik – eget område" i 2. halvår 2004 som i 1. halvår 2004, når det kan konstateres, at denne trafiktype er blevet halveret i løbet af de seneste to år.

IT- og Telestyrelsen skal hertil bemærke, at styrelsens estimat for 2. halvår 2004, som det også fremgår ovenfor, særligt tog udgangspunkt i udviklingen fra 1. halvår 2003 til 1. halvår 2004.

For så vidt angår trafiktypen ”Samtrafik – eget område” bemærkede styrelsen, at TDC i selskabets indberetning af 4. oktober 2004 angav et estimat på 2.001 mio. minutter, hvilket indebar en stigning fra 1. halvår til 2. halvår 2004 for denne trafiktype. Henset til, at udvikling for denne trafiktype historisk havde været meget negativ valgte styrelsen at nedsætte TDC’s estimat til 1.905 mio. minutter, hvilket svarede til en videreførelse af niveauet fra 1. halvår 2004.

IT- og Telestyrelsen er dog enig med TDC i, at der henset til den historiske udvikling samt TDC’s ændrede estimat for 2. halvår 2004 er grundlag for at nedsætte styrelsens estimat for ”Samtrafik – eget område” yderligere.

For så vidt angår de øvrige trafiktyper, som indgår i LRAIC-modellen, har IT- og Telestyrelsen ligeledes foretaget en fornyet vurdering i lyset af TDC’s indsendte ændrede estimat samt TDC’s kvartalsrapport for 3. kvartal 2004.

Overordnet set er det IT- og Telestyrelsens vurdering, at kvartalsrapporten indikerer, at faldet i trafikmængderne fra 1. halvår 2003 til 1. halvår 2004 samlet set fortsætter stort set uændret i 3. kvartal 2004.

IT- og Telestyrelsen har derfor valgt for alle trafiktyper at fremskrive udviklingen i 2. halvår 2003 til 2. halvår 2004 på grundlag af den procentvise udvikling fra 1. halvår 2003 til 1. halvår 2004. Styrelsen har sammenholdt den fremkomne prognose med den historiske udvikling i trafikmængder i perioden fra 1999-2003 og konstateret, at der ikke er væsentlige forhold, som taler imod denne fremgangsmåde.

Den justerede prognose indebærer, at den samlede trafik i 2004 falder med 8,3 pct. og 7,1 pct. for hhv. trafikminutter og opkald. De tilsvarende fald i IT- og Telestyrelsens udkast til trafikprognose var 6,9 pct. og 6,1 pct.

De væsentligste ændringer på de enkelte trafiktyper er, at ”Samtrafik – eget område” nu forventes at falde med 38,5 pct. i 2004 i forhold til 2003. Dette indebærer en fortsættelse af udviklingen fra 2002 til 1. halvår 2004. Endvidere forventes ”Lokal samtrafik” i 2004 at stige med 10,4 pct. imod 9 pct. i IT- og Telestyrelsens udkast til trafikmængder af 3. november 2004.

Styrelsens estimater er gengivet nedenfor i tabel 2.³

³ I LRAIC-hybridmodellen er styrelsens estimater for 2004 konkret indsat i cellerne G10-G29 hhv. H10-H29 i arket ”Produktdatabehandling” i core-modellen.

Tabel 2. Estimat for trafikmængderne i det overordnede net i 2004

Tjeneste	2004	2004
	Estimat	Estimat
	Mio. min.	Mio. opkald
Nationale kald	5.650	1.600
IN Basic @ Internet	1.405	105
IN Basic andre	280	92
IN avanceret	83	35
Duét til fastnet	1.440	315
Duét til mobil	92	37
Duét til VMS	10	37
International ind	675	180
International ud	300	81
International transit	1.120	300
Operatørtjenester	13	15
Lokal samtrafik	7.300	1.800
Samtrafik eget område	1.635	450
Samtrafik andet område	175	39
Samtrafik transit eget område	51	23
Samtrafik transit andet område	13	4
Fastnet til mobil	1.125	645
Mobil til fastnet	890	430
Mobil til international	125	22

IT- og Telestyrelsen

Side 8

Det bemærkes, at antal minutter og opkald for tjenesten ”Nationale kald” i hybridmodellen yderligere er opdelt på nationale og lokale kald, hvor fordelingen fra styrelsens afgørelser i 2002 og 2003 med henholdsvis 60 pct. på lokale kald og 40 pct. på nationale kald er fastholdt.

Opdatering af kapacitetsafhængige tjenester i accessnettet

På samme måde som for de trafikafhængige tjenester indebærer opdateringen af LRAIC-omkostningsgrundlaget, at den estimerede kapacitet i accessnettet for 2003, som indgik i styrelsens LRAIC-afgørelse gældende for 2004, skal erstattes med nye estimater for 2004.

Estimatet for 2004 for de kapacitetsafhængige tjenester tager afsæt i udviklingen i perioden fra 1999 til 1. halvår 2004 med særlig vægt på perioden 2002-04.

IT- og Telestyrelsen har således estimeret de kapacitetsafhængige tjenester for 2004 ved at fremskrive ændringen fra ultimo 2003 til medio 2004 lineært til ultimo 2004, og sammenholdt den fremkomne prognose med den historiske udvikling.

IT- og Telestyrelsen forventer, at tendensen for de foregående år fortsætter med stigning i xDSL og rå kobber og fald for de øvrige tjenester.

Det skal særligt bemærkes, at i forhold til det estimat for afsatte kobberpar pr. 31. december 2003, som LRAIC-prisfastsættelsen i 2004 var baseret på, er der

sket et markant fald på mellem 30 pct. og 52 pct. i antallet af kobberlinier, der anvendes til faste kredsløb.

IT- og Telestyrelsen har primært lagt til grund herfor, at TDC har redegjort for, at de opgørelser, som selskabet tidligere har indsendt, ikke var retvisende. TDC har således oplyst 1) at antallet af opgjorte datalinier tidligere tillige har været indregnet under faste kredsløb, 2) at opgørelsen af internt anvendte linier i TDC tidligere har været mangelfuld - herunder bl.a., at opgørelsen tidligere har inkluderet midlertidige tekniske linier (testlinier m.v.), samt 3) at afsætningen for de pågældende faste kredsløb generelt set har været vigende både internt og eksternt.

LRAIC-arbejdsgruppen er ikke fremkommet med bemærkninger til IT- og Telestyrelsens prognose for kapacitetsafhængige tjenester.

IT- og Telestyrelsen

Side 9

TDC hæfter sig ved, at IT- og Telestyrelsens estimat for analoge faste kredsløb er betydeligt højere end det antal selskabet har indmeldt til styrelsen ved brev af 26. oktober 2004.

IT- og Telestyrelsen bemærker, at TDC har oplyst at have 49.047 analoge faste kredsløb pr. 30. juni 2004 samt 45.550 pr. 31. december 2003, hvilket ved lineær fremskrivning giver 52.544 pr. 31. december 2004. Efter omregning med en faktor 1,24, som er forholdet mellem antal linier og antal korepar i brug, jf. nedenfor, fremkommer et afrundet estimat på 65.150 linier.

Resultaterne af IT- og Telestyrelsens vurderinger fremgår af tabel 3.⁴

Tabel 3. Estimat for kobberpar og fiberpar i accessnettet

	Estimeret pr. 31/12-04 Antal
Antal kobberpar i brug for hver af geotyperne:	
Storby	811.010
By	1.355.731
Land A	1.011.737
Land B	49.572
I alt	3.228.050
Antal fiberpar i brug for hver af geotyperne:	
Storby	1.030
By	1.226
Land A	168
Land B	0
I alt	2.424
Antal kobberpar i brug pr. tjeneste fordelt på :	
PSTN	2.552.000
ISDN 2	360.750

⁴ De opdaterede mængder i tabel 3 og tabel 4 nedenfor er indsat i regnearket "I_network demand" i delmodellen for access.

ISDN 30	16.300
XDSL	114.100
Rå kobber	56.400
Analoge faste kredsløb 64 kbit/s ækvivalenter	65.150
Faste kredsløb (<= 2 Mbit/s) 64 kbit/s ækvivalenter	45.400
Faste kredsløb (> 2 Mbit/s) 2 Mbit/s ækvivalenter	0
Kabel-tv (kunder)	0
Datatjenester (linier)	17.950
I alt	3.228.050

Hybridmodellen anvender en omregningstabel for kobberpar pr. tjeneste. På grundlag af TDC's faktiske afsætningstal for faste kredsløb for 2004 er denne omregningstabel blevet opdateret.

Resultaterne er vist nedenfor i tabel 4.

IT- og Telestyrelsen

Side 10

Tabel 4. Antal kobberpar pr. tjeneste

Tjeneste	Estimeret pr. 30/06-04
PSTN	1,00
ISDN 2	1,00
ISDN 30	2,00
XDSL	0,20
Rå kobber	1,00
Analoge faste kredsløb 64 kbit/s ækvivalenter	1,24
Faste kredsløb (<= 2 Mbit/s) 64 kbit/s ækvivalenter	1,79
Faste kredsløb (> 2 Mbit/s) 2 Mbit/s ækvivalenter	-
Kabel-tv (kunder)	-
Datatjenester (linier)	1,58

Access-modellen indeholder endvidere data vedrørende længden af anvendt fiber - opdelt på ringe og stik - som opdateres årligt på grundlag af styrelsens vurderinger af data indhentet fra TDC.

De opdaterede mængder er gengivet nedenfor i tabel 5.⁵

Tabel 5. Anvendt fiber opdelt på geotype og kabelstørrelse

Antal estimeret pr. 31/12-04	Storby km	By km	Land A Km	Land B km
Ringe:				
6 par pr. kabel	75	216	60	0
12 par pr. kabel	132	193	58	0
24 par pr. kabel	398	591	126	0

⁵De opdaterede mængder er indsat i kalibreringssektionen i arket "I_Fibre" i delmodellen for access.

48 par pr. kabel	106	276	34	0
96 par pr. kabel	89	126	0	0
Stik:				
6 par pr. kabel	216	354	131	0
12 par pr. kabel	99	45	26	0
24 par pr. kabel	51	14	7	0
48 par pr. kabel	5	5	0	0
96 par pr. kabel	0	0	0	0

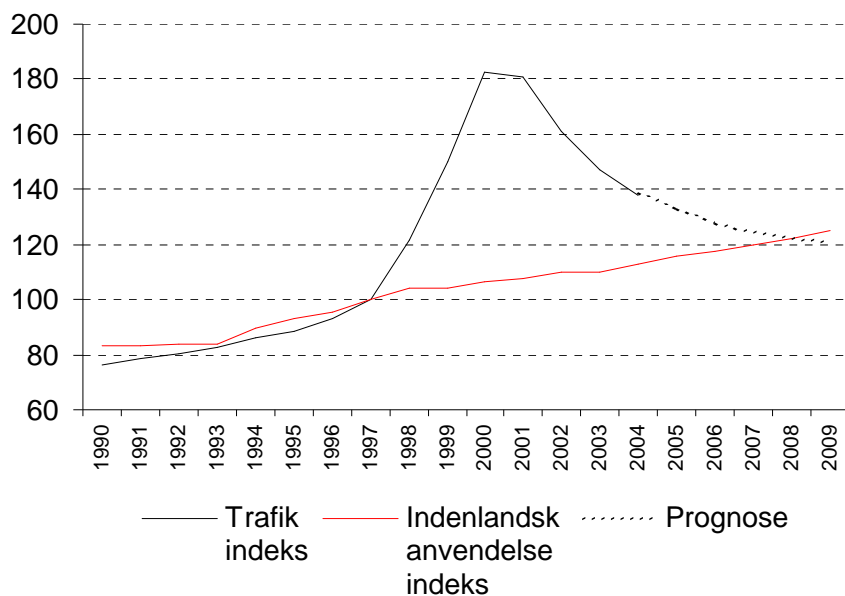
Prognose for trafikmængder i det overordnede net

I forbindelse med opdateringen af trafikmængder i LRAIC-modellen skal IT- og Telestyrelsen udarbejde en prognose for trafikmængderne for 1, 2, 3, 5 år frem i tiden, jf. bilag 7 i LRAIC-bekendtgørelsen.

IT- og Telestyrelsen
Side 11

I lighed med hvad der var tilfældet i forbindelse med de foregående LRAIC-afgørelser af hhv. 20. december 2002 og 19. december 2003, er udarbejdelsen af prognosen sket med udgangspunkt i sammenhængen mellem trafikmængden i TDC's fastnet og den makroøkonomiske variabel "endelig indenlandsk anvendelse", jf. figur 1.

Figur 1. Udviklingen i TDC's fastnettrafik samt den endelige indenlandske anvendelse i Danmark (Indeks 1997=100)



Kilde: TDC's årsrapporter samt Finansredegørelse juni 2004.

Det ses af figuren, at trafikken i perioden fra 1990 til 1997 har fulgt udviklingen i den endelige indenlandske anvendelse, der er et makroøkonomisk mål for den indenlandske aktivitet i Danmark (omfatter bl.a. privat og offentligt forbrug og investeringer). Efter 1997 har trafikvæksten været betydeligt større end væksten i

den indenlandske aktivitet i Danmark. Efter 1999 er der sket et betydeligt fald i trafikken.

Det er IT- og Telestyrelsens vurdering, at mervæksten i trafikken i 1996-1997 særskilt kan tilskrives gennembruddet for internet (særligt dial-up modemtrafik), og at nedgangen - specielt fra 2001 og fremefter - kan tilskrives fremgang for bredbåndsforbindelser og dermed den gradvise migrering af dial-up trafikken til dedikerede datanet.

Da der i perioden før 1997 har kunnet konstateres en tæt sammenhæng mellem trafikvæksten og den indenlandske aktivitet, har IT- og Telestyrelsen på baggrund af denne antagelse estimeret prognosen for TDC's trafik som angivet i figur 1. Det er således antaget, at trafikvolumen i 2008 vil være "på niveau" med den indenlandske aktivitet. Det årlige fald i trafikvolumen i perioden 2004-08 forventes, jf. figur 1, at være aftagende, dvs. det årlige fald i trafikvolumen bliver mindre frem mod 2008. Den forventede gennemsnitlige årlige nedgang i trafikken fra 2004 til 2008 er estimeret til ca. 2,8 pct.⁶

IT- og Telestyrelsen

Side 12

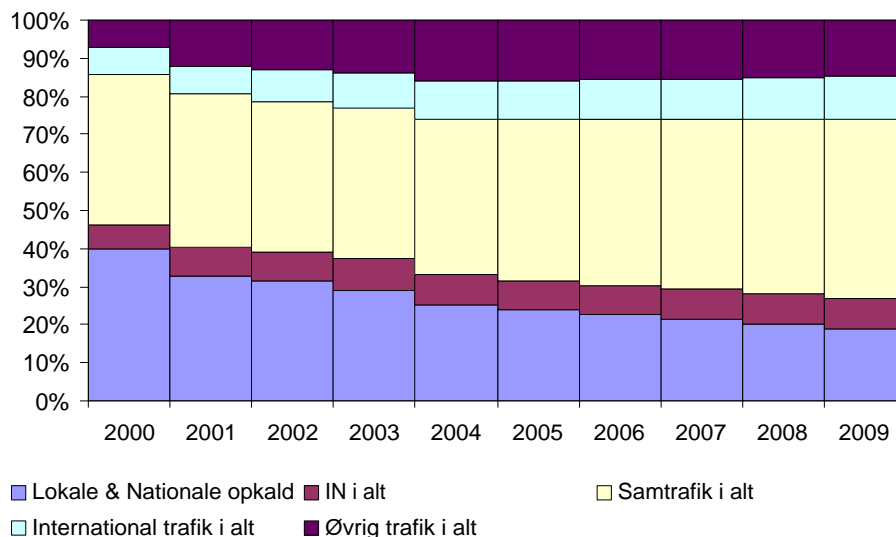
Det er IT- og Telestyrelsens vurdering, at trafikvolumen efter 2008 vil fortsætte med at falde, hvorfor der ikke vil blive tale om en genopretning af den tidligere sammenhæng mellem udviklingen i trafikvolumen og den indenlandske aktivitet. I forlængelse af antagelsen om, at det årlige fald i trafikvolumen i perioden 2004-08 er aftagende, er det antaget, at faldet i trafikvolumen fra 2008 til 2009 er 1,1 pct.

IT- og Telestyrelsen er opmærksom på, at der er stor usikkerhed forbundet med prognosen for trafikmængderne specielt i lyset af den særlige usikkerhed, der knytter sig til evt. fremtidige teknologiskift. Denne usikkerhed må dog forventes alene at vedrøre vurderingen af *størrelsen* på den fremtidige nedgang i trafikken, og dermed ikke vurderingen af, om der fremover vil ske en nedgang. Eftersom negative prognoser i modellen i praksis indebærer, at der ikke fremadrettet er behov for at udvide dimensioneringen af nettet, er *størrelsen* på nedgangen i trafikken i prognosen således uden væsentlig betydning.

IT- og Telestyrelsen har på baggrund af den forventede udvikling for den samlede trafik foretaget en fremskrivning af de enkelte trafiktypers udvikling ved at antage, at vækstrater og tendenser i de enkelte trafiktyper fra 2000 til 1. halvår 2004 samt fordelingen heraf fortsætter fra 2004 til 2009. Resultatet af denne udvikling er illustreret i figur 2.

⁶ Prognosen for den endelige indenlandske anvendelse stammer fra Finansministeriets finansredegørelse fra juni 2004.

Figur 2. Forventet udvikling i fordelingen af trafikken



IT- og Telestyrelsen
Side 13

Fremskrivningen indebærer, at:

- De lokale og nationale opkaldsandele forudsættes at falde fra ca. 26 pct. i 2004 til 19 pct. i 2009.
- Samtrafikens andel forudsættes at stige fra ca. 42 pct. i 2004 til ca. 47 pct. i 2009.
- IN-trafikens andel forudsættes at stabilisere sig på ca. 8 pct. i hele perioden
- Den internationale trafiks andel forudsættes at stige svagt fra ca. 10 pct. i 2004 til ca. 11,5 pct. i 2009.
- Den øvrige trafik forudsættes at være svagt faldende fra 16 pct. i 2004 til 15 pct. 2009.

Prognoseerne for år 1, 2, 3, 5 er vist i tabel 6 nedenfor, hvor det bemærkes, at kolonnerne viser de akkumulerede procentvise ændringer i trafikken i forhold til udgangsåret 2004.⁷

Tabel 6. Prognoser for de trafikafhængige tjenester i det overordnede net

Celle	Information	+1 (2005)	+2 (2006)	+3 (2007)	+5 (2009)
J11-M11	Nationale kald	-10	-17	-23	-34
J12-M12	IN Basic @ Internet	-4	-8	-10	-12
J13-M13	IN Basic andre	-4	-10	-15	-23
J14-M14	IN avanceret	6	13	20	35
J15-M15	Duet til fastnet	-10	-20	-28	-42
J16-M16	Duet til mobil	-2	-5	-8	-10
J17-M17	Duet til VMS	-11	-22	-31	-47
J18-M18	International ind	4	8	13	25

⁷ Den opdaterede prognose for trafikafhængige tjenester er indsat i arket "Product Data" i core-modellen i de celler, som er angivet i tabel 6.

J19-M19	International ud	-5	-9	-12	-17
J20-M20	International transit	-3	-5	-7	-8
J21-M21	Operatørtjenester	-10	-21	-31	-46
J22-M22	Lokal samtrafik	2	3	6	15
J23-M23	Samtrafik eget område	-12	-24	-35	-56
J24-M24	Samtrafik andet område	-5	-10	-14	-20
J25-M25	Samtrafik transit eget område	-5	-9	-12	-17
J26-M26	Samtrafik transit andet område	-1	-2	-1	1
J27-M27	Fastnet til mobil	-2	-7	-10	-14
J28-M28	Mobil til fastnet	4	6	8	14
J29-M29	Mobil til international	1	2	4	11

Til prognoserne for de enkelte trafiktyper skal det bemærkes, at disse er udarbejdet under hensyntagen til de ændringer, som er foretaget for trafikestimaterne for 2004 ovenfor.

IT- og Telestyrelsen
Side 14

Hverken TDC eller LRAIC-arbejdsgruppen har haft bemærkninger til prognosen for trafikudviklingen i det overordnede net.

Prognose for kapacitetsafhængige tjenester

Der indgår i LRAIC-hybridmodellens core-model vækstrater for en række kapacitets- og lineieafhængige tjenester. Der tages hensyn til væksten to år frem for PSTN, ISDN 2, ISDN 30 og Non-PSTN i det overordnede net.

IT- og Telestyrelsens prognoser for PSTN, ISDN 2 og ISDN 30 er baseret på den faktiske udvikling i perioden 2000-1. halvår 2004 for antal kobberlinier i brug som oplyst af TDC, hvor der dog er lagt størst vægt på udviklingen fra ultimo 2003 til og med 1. halvår 2004.

IT- og Telestyrelsen bemærker, at LRAIC-modellen skal dimensioneres efter det største kapacitetsbehov i den periode, som en given prognose dækker. En negativ prognose for PSTN, ISDN 2 og ISDN 30 vil således ikke påvirke resultaterne i hybridmodellen. For PSTN er dette sikret ved, at modellen automatisk erstatter en negativ prognose med 0. For ISDN 2 og ISDN 30 er denne funktionalitet ikke indbygget i modellen, men foretages manuelt. IT- og Telestyrelsen har derfor i denne sammenhæng anvendt værdien 0 pct. som input i hybridmodellen for både ISDN 2 og ISDN 30.

Prognosen for Non-PSTN kapacitet angiver forholdet mellem kapaciteten om to år og kapaciteten i den opdaterede LRAIC-hybridmodel. Prognosen er baseret på væksten i faste kredsløb mellem forskellige lokalcentraler i årene 2000-2003 ifølge IT- og Telestyrelsens teleårboøger, hvor der dog er lagt mest vægt på udviklingen i perioden 2002-2003.

I tabel 7 nedenfor er vist resultatet af IT- og Telestyrelsens prognose samt de input, som anvendes i hybridmodellen.⁸

⁸ Den opdaterede prognose for lineieafhængige tjenester er indsat arket "Hybrid Technical Input" i core-modellen i de celler, som er angivet i tabel 7.

Tabel 7. Prognose for linieafhængige tjenester

Celle	Information	Prognose +2 (2006)	Anvendt værdi i modellen
J38	PSTN	-4 pct.	0 pct.
J40	ISDN2	-8 pct.	0 pct.
J41	ISDN30	-12 pct.	0 pct.
J187-J193	Non-PSTN kapacitet	110 pct.	110 pct.

Hverken TDC eller LRAIC-arbejdsgruppen har haft bemærkninger til prognosen for de kapacitetsafhængige tjenester.

Resultater af LRAIC-hybridmodellen

LRAIC-hybridmodellen er i overensstemmelse med samtrafikbekendtgørelsens § 14, stk. 4, og kongelig anordning af 20. november 2002 om, at detailindholdet i LRAIC-prisfastsættelsesmetoden ikke indføres i Lovtidende, offentliggjort på IT- og Telestyrelsens hjemmeside (www.itst.dk/samtrafik/lraic) på tidspunktet for nærværende afgørelse. Modellens resultater er vist i tabel 8-11 nedenfor.

IT- og Telestyrelsen

Side 15

Tabel 8. Trafikafhængige priser for udveksling af trafik

- øre -	Minut	Opkald
Lokal samtrafik	2,59	2,16
Regional samtrafik	3,68	3,34
Landsdækkende samtrafik	4,58	4,51
Samtrafik i forbindelse med indenlandske offentlige mobilnet – indenfor område ¹	2,81	2,32
Samtrafik i forbindelse med indenlandske offentlige mobilnet – mellem områder ¹	3,70	3,49
Transit indenfor område	0,81	1,32
Transit mellem områder	1,70	2,49

¹ Fastlægges som prisen for transit tillagt 2 øre pr. minut og 1 øre pr. opkald.

Tabel 9. Faste afgifter for udveksling af trafik

- kr. -	Oprettelse	Drift (pr. år)
Fast operatørvalg (stk. pris)	43	
Regionale og internationale samtrafikpunkter incl. samtrafikbundter	25.548	31.354
Lokalt samtrafikpunkt incl. samtrafikbundter	21.600	26.090
Samtrafikkapacitet	1.609	1.603

Tabel 10. Priserne for leje af ubestykkede infrastrukturstrækninger og andre netelementer i abonnentnetten

- kr. -	Rå kobber	Delt rå kobber
Oprettelse	355	280
Opsætning af nettermineringspunkt	514	
Drift (pr. år)	1.003	502

Tabel 11. Fælles udnyttelse af bygninger, centraludstyr m.v.

- kr. -	Oprettelse	Drift (pr. år)
Stativplads (1,5 m ²)	11.289	2.114
Strømforsyning 48 VDC 16 A udtag incl. Forbrug	3.322	1.784
Strømforsyning 230 VAC (net) 10 A udtag incl. forbrug	3.322	3.569
Strømforsyning 230 VAC (net) 10 A udtag service-stik	3.322	357
8 par koaksialtrunk (pr. 10 m kabel)	369	
8 par koaksialtrunk (installation)	4.323	
24 par koaksialtrunk (pr. 10 m kabel)	1.098	
24 par koaksialtrunk (installation)	6.942	
100 parkabel (pr. 10 m kabel)	430	
100 parkabel (installation)	4.311	
300 parkabel (pr. 10 m kabel)	902	
300 parkabel (installation)	6.896	
In-span lyslederkabel (48 fibre) (pr. 10 m kabel)	3.582	
In-span lyslederkabel (48 fibre) (installation)	3.881	
Varslet ledsaget adgang (timepris)		347

IT- og Telestyrelsen

Side 16

Modellens resultater kan for faste afgifter for udveksling af trafik (tabel 9) og fælles udnyttelse af bygninger, centraludstyr mv. (tabel 11) indgå direkte i TDC's respektive standardaftaler gældende pr. 1. januar 2005.

For så vidt angår leje af ubestykkede infrastrukturstrækninger og andre netelementer i abonnentnettene (tabel 10), kan priserne for oprettelse og opsætning af nettermineringspunkt ligeledes umiddelbart indarbejdes i standardtilbudene for rå kobber og delt rå kobber gældende pr. 1. januar 2005.

Prisen for drift pr. år for både rå kobber og delt rå kobber blev i IT- og Telestyrelsens afgørelse af 20. december 2002 i overensstemmelse med samtrafikbekendtgørelsens § 16, stk. 1, jf. LRAIC-bekendtgørelsen § 2, stk. 2, for det første år (2003) fastsat som de priser, der indgik i de pr. 1. oktober 2002 gældende standardtilbud fra udbydere af offentlige telenet eller teletjenester, der er forpligtede til at stille samtrafikprodukter til rådighed til priser beregnet efter LRAIC-prisfastsættelsesmetoden. Prisen pr. år for drift af rå kobber og delt rå kobber blev på baggrund heraf for 2003 fastsat til hhv. 740 kr. og 370 kr.

I henhold til § 16, stk. 1, i samtrafikbekendtgørelsen skal priserne herefter øges gradvist, så de efter en periode udgør en LRAIC-pris fastlagt med udgangspunkt i genanskaffelsesværdierne ved etablering af et nyt accessnet.

IT- og Telestyrelsen fastsætter i henhold til § 2, stk. 5, i LRAIC-bekendtgørelsen årligt overgangsperiodens længde på baggrund af vurderinger af adgangen til alternativ accessinfrastruktur.

Som der nærmere redegøres for nedenfor, har IT- og Telestyrelsen i forbindelse med nærværende afgørelse fastsat overgangsperiodens længde til 8 år regnet fra 1. januar 2003.

I overensstemmelse med § 2, stk. 3, i LRAIC-bekendtgørelsen fastsættes priserne for drift pr. år for rå kobber og delt rå kobber pr. 1. januar 2005, som de gældende

maksimale priser pr. 1. januar 2004 (hhv. 769 kr. og 385 kr.) tillagt forskellen mellem LRAIC-priserne, som fremgår af tabel 10 (hhv. 1.003 og 502), og de gældende maksimale priser pr. 1. januar 2004 divideret med 1 plus det tilbageværende antal år af overgangsperioden (6 år).

Priserne pr. 1. januar 2005 for leje af ubestykkede infrastrukturstrækninger og andre netelementer i abonnentnettene er derfor fastsat som vist i tabel 12.

Tabel 12. Priserne for leje af ubestykkede infrastrukturstrækninger og andre netelementer i abonnentnettene fra 1. januar 2005

- kr. -	Rå kobber	Delt rå kobber
Oprettelse	355	280
Opsætning af nettermineringspunkt	514	
Drift (pr. år)	802	401

IT- og Telestyrelsen

Side 17

For så vidt angår udveksling af trafik (tabel 8), skal de beregnede modelresultater fordeles på høj- og lavtakstperioder, ligesom der skal differentieres mellem originerende trafik og terminerende trafik.

IT- og Telestyrelsens udmøntning af modellens resultater for udveksling af trafik er gennemgået nedenfor.

Udmøntning af modellens resultater (udveksling af trafik)

I henhold til § 14, stk. 5, i samtrafikbekendtgørelsen fastsætter IT- og Telestyrelsen priser efter LRAIC-prisfastsættelsesmetoden.

I forbindelse med styrelsens LRAIC-afgørelse af 20. december 2002 anførte både TDC og LRAIC-arbejdsgruppen, at der ikke bør ændres på den eksisterende prisstruktur. Parterne lagde i den forbindelse vægt på sammenhængen mellem højtakstperiodens afgrænsning og forholdet mellem taksterne i høj- og lavtakstperioderne på henholdsvis engros- og detailmarkedet.

IT- og Telestyrelsen valgte på denne baggrund at imødekomme parternes ønsker angående udmøntning af modellens resultater.

I forbindelse med nærværende afgørelse om fastsættelse af priser for 2005 har IT- og Telestyrelsen ikke fundet anledning til at ændre herpå, hvorfor den oprindelige prisstruktur er fastholdt.

Til brug for styrelsen udmøntning har styrelsen indhentet opdaterede oplysninger fra TDC (sept. 2004) vedrørende trafikens fordeling på

- højtakstperioden (mandag-lørdag 8.00-19.30) hhv. lavtakstperioden (øvrige dage)
- access hhv. terminering.

Styrelsen har på baggrund heraf udmøntet priserne for koblet samtrafik ud fra følgende forudsætninger:

- Højtakstperioden er mandag-lørdag 8-19.30. Dette svarer til den nuværende definition på engros- og detailmarkedet og indebærer, at der er ca. 69 pct. af minutterne og ca. 66 pct. af opkaldene i højtakstperioden.
- Prisen i højtakstperioden er 1,89 gange prisen i lavtakstperioden for så vidt angår access og terminering. For så vidt angår transit er forholdet 2.
- Prisen på lokal access er 17 pct. større end prisen for lokal terminering, mens de øvrige priser for access og terminering er ens. Access antages at udgøre ca. 53 pct. af den samlede trafik.

I tabel 12 er vist resultaterne af disse forudsætninger.

Tabel 12. Oversigt over de udmøntede LRAIC-priser

- øre -		Minut		Opkald
		Højtakst ¹	Lavtakst	
Access	Lokal	3,23	1,71	2,16
	Indenfor område	4,28	2,26	3,34
	Mellem områder	5,32	2,82	4,51
Terminering	Lokal	2,76	1,46	2,16
	Indenfor område	4,28	2,26	3,34
	Mellem områder	5,32	2,82	4,51
Mobil transit	Indenfor område	3,30	1,65	2,32
	Mellem områder	4,35	2,17	3,49
Transit	Indenfor område	0,95	0,48	1,32
	Mellem områder	2,00	1,00	2,49

IT- og Telestyrelsen

Side 18

¹ Mandag-lørdag kl. 8-19.30. På helligdage takseres opkald som lavtakst.

For så vidt angår produkterne samtrafik mod informations- og indholdstjenester med integreret taksering i TDC's net, jf. standardaftalen om udveksling af trafik, pkt. F, bilag A, skal prisen for terminering af trafik frem til TDC's IN-platform svare til prisen for lokal terminering.

For så vidt angår trafik fra udenlandske udbydere net til TDC's net, betales samme *termineringsafgifter* som for national telefoni, jf. standardaftalens pkt. B.3., bilag A, dvs. for terminering af trafik lokalt, indenfor område og mellem områder.

Fastsættelse af overgangsperiode

Overgangsperioden for indfasningen af LRAIC-bestemte forhøjelser på leje af ubestykkede infrastrukturstrækninger i accessnettet (rå kobber og delt rå kobber), fastsættes hvert år i forbindelse med, at der træffes afgørelse om maksimale priser baseret på LRAIC-metoden. Overgangsperioden fastsættes afhængigt af adgangen til alternativ accessinfrastruktur, idet udgangspunktet herfor er en periode på 5 år eller længere, jf. samtrafikbekendtgørelsens § 16, stk. 2.

I forbindelse med IT- og Telestyrelsens afgørelse af 20. december 2002 blev overgangsperioden for indfasning af LRAIC-bestemte forhøjelser på leje af ubestykkede infrastrukturstrækninger i accessnettet (rå kobber og delt rå kobber) fastsat til 7 år regnet fra 1. januar 2003.

Fastsættelsen af overgangsperiodens længde blev foretaget på grundlag af bl.a. en vurdering af tilgængelighed samt markedsmæssig udbredelse af egentlig alternativ accessinfrastruktur til TDC's accessnet. I vurderingen indgik en forudsætning om, at en sådan alternativ accessinfrastruktur også giver adgang til samme funktionalitet som rå kobber, dvs. kan levere såvel tale som data.

I forbindelse med IT- og Telestyrelsens afgørelse af 20. december 2002 blev overgangsperioden fastholdt til 7 år.

Med henblik på en vurdering af, om det hidtidige grundlag for fastsættelsen af overgangsperioden er ændret, har IT- og Telestyrelsen blandt andet benyttet styrelsens rapport "Kortlægning af bredbånd i Danmark - status medio 2004", fra oktober 2004.

I forbindelse med denne vurderingen af adgang til alternativ accessinfrastruktur bemærkes det indledningsvist, at funktionaliteten for rå kobber er øget inden for de seneste par år, idet den store udvikling inden for f.eks. ADSL-teknologien (med hastigheder op til 8 Mbit/s) har udvidet anvendelsesmulighederne for rå kobber betydeligt. Vurderingen af alternativ infrastruktur skal således tage hensyn til denne funktionalitetsforøgelse.

Endvidere er det IT- og Telestyrelsens opfattelse, at ubestykkede infrastrukturstrækninger i accessnettet (rå kobber og delt rå kobber) stadigvæk er den dominerende måde at opnå access til slutkunderne på. Således kan det udledes af kortlægningen af bredbånd i Danmark, at 64 pct. af bredbåndsforbindelserne medio 2002 var baseret på ADSL/rå kobber, mens det tilsvarende tal medio 2004 var 62 pct.

IT- og Telestyrelsen gennemgår nedenfor status for såvel alternativ fastneteknologi (coax-, fiber- og kobberkabler) som alternativ trådløs teknologi (FWA, WLAN, 3G/UMTS).

FWA (Fixed Wireless Access)

I de fleste kommuner er der opstillet antennepositioner. FWA-udbyderne tilbyder overvejende tjenester rettet mod små og mellemstore virksomheder og kun i begrænset omfang mod private husstande. Der udbydes transmissionshastigheder på op til 34 Mbit/s, dvs. hastigheder som typisk overstiger det niveau, som er gældende for ADSL og kabelmodem. Udstyrsprisen for FWA er imidlertid fortsat relativ høj.

Af IT- og Telestyrelsens Telestatistik fremgår det, at der ultimo 1. halvår 2004 var idriftsat 3.019 FWA-forbindelser. Det tilsvarende tal året før var 1.760 forbindelser. Det er derfor IT- og Telestyrelsen vurdering, at udbredelsen af FWA fortsat er yderst begrænset og ikke udgør noget reelt alternativ til rå kobber.

Styrelsen er ikke bekendt med, at FWA anvendes til telefoni.

Kabelbaseret LAN

Et stigende antal større boligforeninger vælger ved etablering af internetadgang samtidig også at få mulighed for adgang til telefoni og evt. kabel-TV. Der anvendes kombinationer af fibre, coaxial- og kobberkabler (samt i nogle tilfælde også WLAN). Udbredelsen er dog efter IT- og Telestyrelsens vurdering samlet set fortsat begrænset.

WLAN

WLAN anvendes til private lokalnet, lokalnet i virksomheder samt til offentlige lokale datanet (hot spots) og vil på sigt kunne udgøre et supplement til 3G/UMTS og GSM. Der er en stor vækst inden for privat og erhvervsmæssig udnyttelse af WLAN. Der er dog hovedsageligt tale om adgang til bredbåndstjenester og ikke til telefoni.

IT- og Telestyrelsen vurderer fortsat, at udbredelsen af WLAN samlet set er begrænset.

IT- og Telestyrelsen

Side 20

3G/UMTS

Der er udstedt 4 tilladelser til 3. generations mobilnet (3G). 3G/UMTS vil gøre det muligt at anvende tjenester, der er kendt fra fastneteknologi, i mobilnet. Under optimale forhold forventes der maksimalt at kunne opnå en kapacitet på op til 2 Mbit/s, men typisk er den maksimale benyttede kapacitet dog ikke over 384 kbit/s.

Tilladelseshaverne af 3G-licenserne er forpligtet til at etablere dækning af 30 pct. af befolkningen ved udgangen af 2004 og 80 pct. ved udgangen af 2008. Ét selskab udbyder ultimo 2004 3G/UMTS. Udbredelsen er fortsat relativt begrænset (antallet af abonnenter var medio 2004 ca. 50.000).

Det bemærkes, at der efter fusionen mellem Orange og Telia kun er 3 selskaber med 3G-licenser, samt at det stadigvæk er uafklaret om den 4. licens vil blive tilbageleveret til IT- og Telestyrelsen eller overdraget til en anden udbyder.

Samlet set er det IT- og Telestyrelsens vurdering, at 3G ikke p.t. kan ses som et direkte alternativ til rå kobber.

Kabel-TV

I modsætning til ADSL, der baserer sig på de traditionelle telefonledninger, og som stort set er tilgængelige alle steder i landet, udbydes kabelmodem hovedsageligt i de tættere befolkede byområder, hvor kabel-TV og/eller fællesantenneanlæg er tilgængeligt. En tilgængelighed af kabelmodem svarende til ADSL må anses for meget lidt sandsynligt på grund af de høje omkostninger forbundet med yderligere udbygning af kabel-TV net til også at omfatte de mere tyndt befolkede områder.

IT- og Telestyrelsens kortlægning medio 2004 viser, at ca. 60 pct. (mod 47 pct. året før) af samtlige husstande har mulighed for at få adgang til tjenesten, og at ca. 300.000 husstande aktuelt benytter denne mulighed. Samtidig giver kabel-TV teknologien, som den udbydes p.t., generelt set ikke adgang til taletelefoni.

Optiske fibre i abonnentnetten

Anvendelse af fibre giver mulighed for en meget stor transmissionskapacitet - set i forhold til ADSL og kabelmodem. Enkelte selskaber (f.eks. elselskaber) er begyndt at tilbyde optiske fiberforbindelser på kommercielle vilkår til husstande og virksomheder i geografisk afgrænsede områder.

Etableringsomkostninger for fibre er imidlertid relativt høje sammenlignet med andre teknologier og det er derfor primært virksomheder og boligforeninger, som indtil videre har fået etableret fiberløsninger.

Det er endvidere IT- og Telestyrelsens vurdering, at der i høj grad endnu er tale om indledende demonstrations- og pilotprojekter, som har til formål at afdække det økonomiske grundlag for at etablere bredbånd baseret på fibre. En række selskaber har eller er ved at udarbejde planer om betydelig udlægning af fibre. IT- og Telestyrelsen har dog hæftet sig ved at, der er tale om langsigtede planer.

IT- og Telestyrelsen
Side 21

Den markedsmæssige udbredelse af optiske fibre i accessnettet er fortsat beskedent og vurderes fortsat at ville være begrænset i en årrække.

Samlet vurdering

Det er IT- og Telestyrelsens opfattelse, at den markedsmæssige udbredelse af FWA, kabelbaseret LAN og WLAN i 2003-04 har ligget under det niveau, der kunne forventes.

De første kunder er begyndt at aftage 3G telefoni, men antallet af aftagere samt transmissionshastigheden er fortsat relativt begrænset.

Udbredelse af fibre til husstandene lader til at være et fokusområde for en række selskaber, og der foreligger planer om væsentlig udbygning af et fibernet. Den nuværende markedsmæssige udbredelse er dog stadigvæk beskedent, og det må forventes, at fibre først efter en årrække vil være et reelt alternativ.

Samlet set er det derfor IT- og Telestyrelsens vurdering, at den markedsmæssige udviklingen for de alternative accessteknologier det seneste år er gået langsommere, end forudsat ved fastsættelse af overgangsperiodens længde i forbindelse med styrelsens afgørelse af 19. december 2003.

IT- og Telestyrelsen finder det på det foreliggende grundlag retvisende at fastsætte længden af overgangsperioden til 8 år med udgangspunkt i 2003.

I forbindelse med IT- og Telestyrelsens kommende afgørelser om prisfastsættelse ved anvendelse af LRAIC-metoden vil tilgængelighed og udbredelse af alternative accessteknologier samt indflydelsen heraf på overgangsperiodens længde i henhold til § 16, stk. 2 i samtrafikbekendtgørelsen, dog blive gjort til genstand for en fornyet vurdering.

IT- og Telestyrelsens afgørelse

I medfør af § 14, stk. 4 og 5 i bekendtgørelse nr. 930 om samtrafik m.v. af 19. november 2002 (samtrafikbekendtgørelsen), jf. § 7, stk. 1 og stk. 2, i lov nr. 450 af 10. juni 2003 om ændring af lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet med flere love, træffer IT- Telestyrelsens hermed afgørelse om, at TDC's takster pr. 1. januar 2005 for det kommende år højst må udgøre følgende:

- Priserne for udveksling af trafik mellem telenet eller teletjenester må maksimalt udgøre de angivne priser i tabel 9 og 13 ovenfor, jf. dog nedenfor.
- Priserne for fælles udnyttelse af bygninger, centraludstyr m.v. må maksimalt udgøre de angivne priser i tabel 11 ovenfor.
- Priserne for leje af fysisk infrastrukturkapacitet må maksimalt udgøre de angivne priser i tabel 12 ovenfor.

IT- og Telestyrelsen

Side 22

IT- og Telestyrelsen har lagt den eksisterende prisstruktur til grund bl.a. ud fra TDC's oplysninger om, at TDC selv har en interesse i at fremme en effektiv udnyttelse af nettet gennem fastlæggelse af forholdet mellem høj- og lavtakstpriserne og at højtakstperiodens længde.

Såfremt TDC måtte ønske at foretage en ændring af udmøntningen af priserne for udveksling af trafik i denne afgørelse, vil en sådan ændring alene kunne ske, hvis følgende betingelser opfyldes:

1. Ændringen skal kunne begrundes i effektivitetsmæssige eller omkostningsmæssige årsager.
2. Ændringen må ikke have den effekt, at TDC's indtjeningsmuligheder forbedres på bekostning af TDC's konkurrenter.

Som det fremgår af samtrafikbekendtgørelsens § 14, stk. 5, fastsættes priserne efter LRAIC-prisfastsættelsesmetoden for et år ad gangen. Dette vil ske næste gang med virkning fra den 1. januar 2006.

I medfør af § 16, stk. 2, i samtrafikbekendtgørelsen, jf. § 2, stk. 5, i LRAIC-bekendtgørelsen, fastsættes overgangsperioden for indfasningen af LRAIC-bestemte forhøjelser på leje af rå kobber og delt rå kobber til 8 år regnet fra 1. januar 2003. I overensstemmelse med LRAIC-bekendtgørelsens § 2, stk. 5 vil længden af perioden blive fastsat hvert år i forbindelse med, at der træffes afgørelse om maksimale priser.

Leje af rå fiber er ikke omfattet af denne afgørelse, idet der ikke i dag foreligger samtrafikaftaler om leje af rå fiber i accessnettet. Såfremt TDC modtager en anmodning om indgåelse af en samtrafikaftale om adgang til dette samtrafikprodukt, vil TDC i overensstemmelse med LRAIC-bekendtgørelsens § 2, stk. 2, skulle fremlægge dokumentation for priserne for oprettelse og drift med henblik på IT- og Telestyrelsens fastsættelse af prisen for 2005.

Denne afgørelse kan påklages til Teleklagenævnet, sekretariatet for Telebrugernævnet og Teleklagenævnet, Bredgade 43, 1260 København K. Klagen skal i givet fald indgives skriftligt inden 4 uger efter, at denne afgørelse er meddelt selskabet.

Opmærksomheden henledes på, at der i medfør af bekendtgørelse nr. 569 af 18. juni 2004 om Teleklagenævnets virksomhed skal betales et gebyr på 4.000 kr. for behandling af klager af denne type i Teleklagenævnet. Beløbet vil blive opkrævet af Teleklagenævnets sekretariat.

Med venlig hilsen

Henrik Brodersen

IT- og Telestyrelsen

Side 23

/Rune Moesgaard